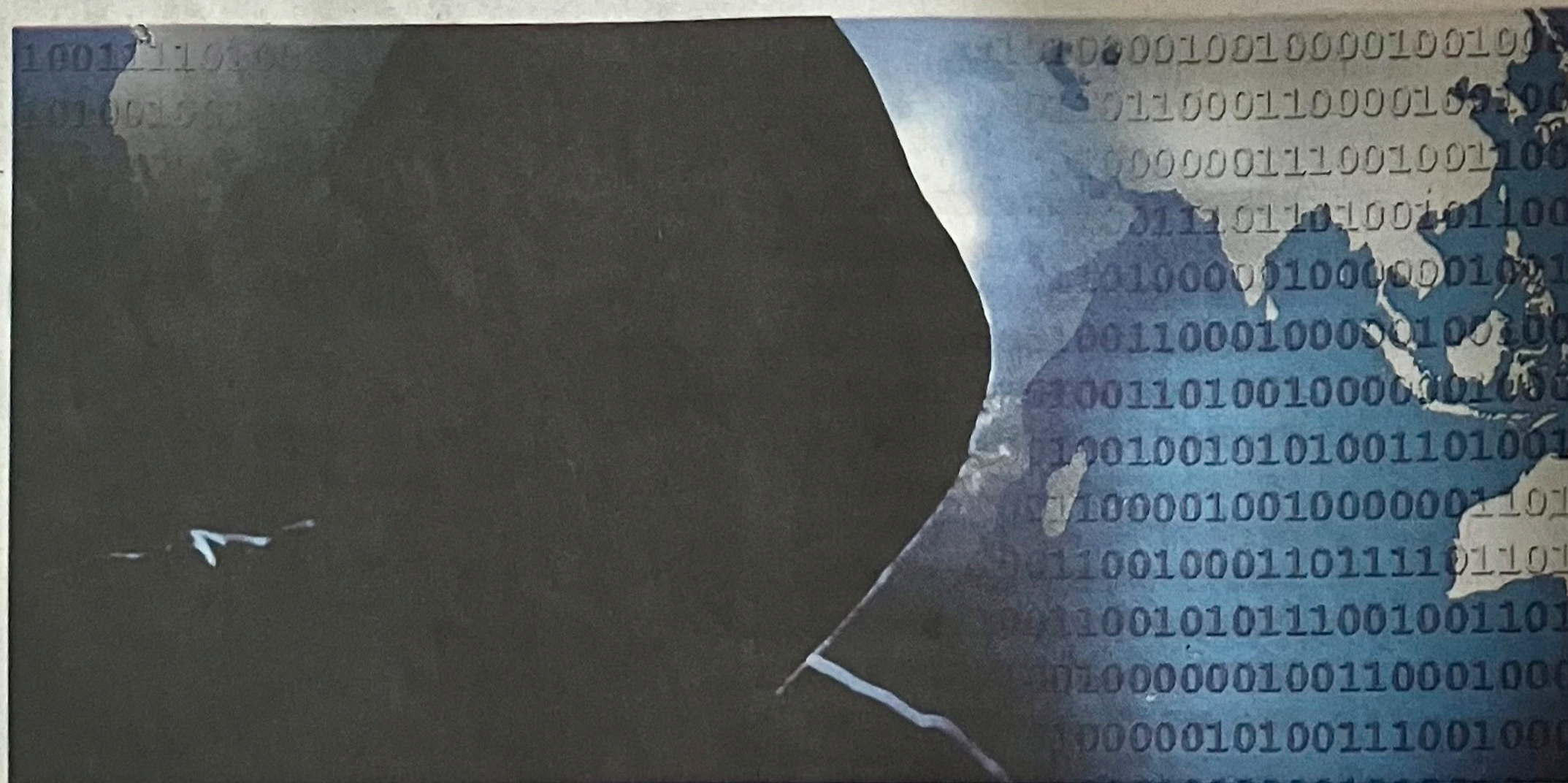

Napake odraslih plačajo otroci

V javnosti odmevata medvrstniško nasilje na brežiški šoli, kjer je šestošolec poškodoval devetošolca, in razkritje z gorenjske šole, kjer naj bi oktobra lani na šolskem taboru enajstletni deček posilil sošolca. Medtem ko brežiški nasilnež nima več vstopa v šolo, domnevni gorenjski storilec ob preiskavi dogodka še naprej obiskuje pouk, medtem pa njegova domnevna žrtev v strahu ostaja doma.

V javnosti odmevata medvrstniško nasilje na brežiški šoli, kjer je šestošolec poškodoval devetošolca, in razkritje z gorenjske šole, kjer naj bi oktobra lani na šolskem taboru enajstletni deček posilil sošolca. Fotografija je simbolična. © Pixabay

✂ Tina Jereb

Potem ko tako stroka kot širša javnost pozdravljata odziv brežiške ravnateljice, ki je nasilnega učenca takoj odstranila iz šole in do preklica vanjo ne bo imel vstopa, starša gorenjskega dečka, ki naj bi bil žrtev svojega vrstnika, še naprej bijeta boj z vodstvom šole. Prepričana sta, da pristojni po dečkovi izpovedi o dogodku v začetku maja niso dovolj zaščitili njunega sina, zaradi groženj domnevnega storilca pa je preplašeni deček celo nehal hoditi k pouku.

Zaradi nepridobljenih ocen bo o dečkovem napredovanju v višji razred odločal učiteljski zbor, obupana starša, ki sta prepričana, da bi moral biti domnevni nasilnež odstranjen iz razreda, pa močno skrbí, da bo moral njun sin tudi z novim šolskim letom obiskovati isti razred kot domnevni storilec. Ta naj bi po besedah dečkovih staršev nadlegoval tudi nekatere druge svoje sošolce, a se o tem na šoli ne govori na glas, čeprav sta ravnateljica pozvala, naj skliče roditeljski sestanek in o dogajanju na šoli obvesti še druge starše. Prošnja nemočnih dečkovih staršev ostaja neslišana, medtem pa, je zaupala dečkova mama, naj bi ju na centru za socialno delo pozvali, »naj si poiščeta strokovno pomoč, da bosta

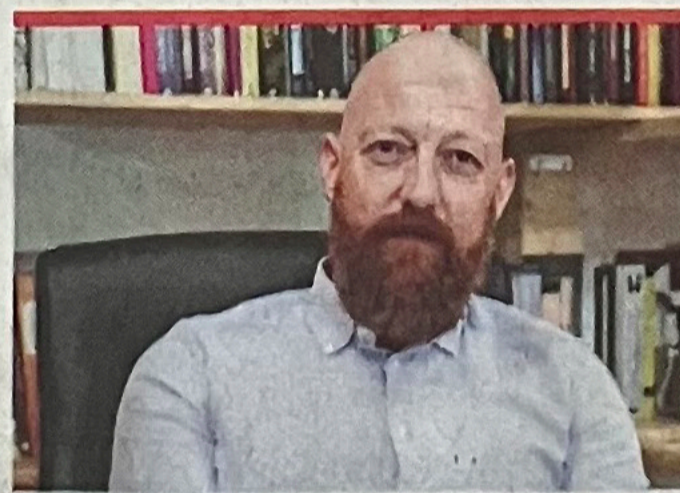

Mag. Mojca Mihelič, ravnateljica

Slovenska zakonodaja je zelo posebna in omejujoča. Kar koli naredimo, je vedno narobe. Nikoli ne moremo ravnati prav.

zmožna opolnomočiti svojega sina, da bo lahko šel nazaj v šolo«.

Gorenjski ravnatelj je ob našem poizvedovanju skopo zatrdil, da »na šoli rešujejo zadeve«, medtem ko nam zaradi varstva pravic in dostojanstva otrok konkretnih podatkov ni mogel posredovati. Da postopek še vedno poteka, so nam potrdili tudi na šolskem inšpektoratu.

Dr. Uroš Perko, psihoterapevt

Zdi se, da smo v ljudje v času, ko se sledi le uradniškim obrazcem, popolnoma zgubili potrebo po tem, da naredimo tisto, kar je prav.

Predsednica Združenja ravnateljev in pomočnikov ravnateljev mag. Mojca Mihelič poudarja, da ravnatelji različno reagirajo na okoliščine oziroma na tisto, kar se zgodi, dokler zadeve niso dokončno jasne, pa se temu primerno tudi odzivajo: »V primeru brežiške šole je povsem jasno, da je učenec fizično napadel drugega učenca, in se je ravnateljica temu primerno odzvala,

medtem ko o tem, kar naj bi se oktobra lani dogajalo na šolskem taboru gorenjske šole in se je razkrilo maja letos, še vedno poteka preiskava.«

Zakonodaja je zelo posebna in omejujoča

Sogovornica meni, da sta se glede na situacijo verjetno primerno odzvala tako brežiška ravnateljica kot gorenjski ravnatelj, ob tem pa je poudarila, da je slovenska zakonodaja zelo posebna in omejujoča: »Kar koli naredimo, je vedno narobe. Nikoli ne moremo ravnati prav. Šoloobveznemu otroku ne moremo odvzeti pravice do šolanja in mu ne moremo prepovedati vstopa v šolo ali mu ponuditi šolanja od doma. Poznam primer nekdanjega zelo znanega ravnatelja, ki je po sodiščih hodil še dolga leta po tistem, ko se je upokojil, ker je dvema učencema na zadnji dan pouka prepovedal vstop v šolo, ker sta prejšnji dan dokazano spolno nadlegovala sošolko.«

Predsednici ravnateljev se zdi nedopustno, da gorenjski deček, ki je v stiski, zdaj ne hodi v šolo. Prepričana je, da bi bil tam deležen ustrezne pozornosti in bi šola zdaj, ko je bil domnevni

dogodek na šolskem taboru razkrit, poskrbela za to, da ne bi prišel v stik z domnevnim nadlegovalcem. »Zdi se, da se spet odrasli pogovarjamo o otroku, ne da bi njega kdo vprašal, kaj si želi. Brez prišepetavanj in ob tem, da bi bili starši in učitelji zmožni spoštljive komunikacije ter spoštovanja drug do drugega,« je dejala Mojca Mihelič.

Kot je še poudarila, je prav, da so starši skrbni in ščitijo svoje otroke, a pri tem ne smejo iti prek meja, saj se morajo otroci znotraj varnega območja sami učiti določenih reakcij. »Vse napake odraslih plačajo otroci in to je tisto, za kar bi nam moralo biti mar,« je jasna predsednica ravnateljev.

Govorjenje o ničelni toleranci do nasilnega vedenja je floskula

Da je treba pomagati obema – tako žrtvi kot storilcu, predvsem pa je treba nujno zaščititi žrtev, poudarja specializant geštalt psihoterapije dr. Uroš Perko. Kot je povedal, se je ob gorenjskem ekstremnem primeru pokazalo bistvo problema: da je govorjenje o ničelni toleranci do nasilnega vedenja floskula, saj se nasilje še vedno pogosto pometa pod preprogo.

»Ker velja prepričanje, da v šolah ni nasilja, se ne ukrepa tako, kot bi se moralo. To tudi kaže na to, zakaj se spolne zlorabe pogosto ne prijavijo. Žrtev namreč pogosto izpade kot nasilnež, medtem ko se zoper storilca pogosto ne ukrepa. Mladostniki se zato ob medvrstniškem nasilju ali ustrahovanju pogosto ne izpovedo svetovalnim delavkam, saj pravijo, da jim te največkrat svetujejo, naj se skušajo pogovoriti z nasilneži,« ugotavlja Perko. Kot je dodal, pri nasilnežih pogosto ne gre za naključja, ampak so za njimi pogosto skrite žalostne družinske zgodbe, pri čemer so lahko nasilneži tudi sami žrtve nasilja.

»Če je storilec res priznal krivdo in že prej nadlegoval sošolce, mora ravnatelj narediti tisto, kar je prav, in ne tisto, s čimer ustreza postopkom,« je jasen Uroš Perko. Povedal je, da pogreša čase, ko so bili ravnatelji bolj moralno razsodni in so upali narediti vse, kar je bilo prav, čeprav so s tem na kocko postavili svojo službo. ✕

